

ІНСТИТУЦІЙНІ МЕЖІ КОНТРОЛЬНО-НАГЛЯДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УКРАЇНІ

ВОЮЦЬКА Вікторія Сергіївна - аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

<https://orcid.org/0009-0000-1014-9472>

УДК 346.9(043.2)

DOI 10.32782/NP.2022.3.35

Метою цієї статті є уточнення наукової думки щодо змісту інституційних меж контрольно-наглядової діяльності суб'єктів підприємницької діяльності в Україні. Досліджувані межі є елементом ширшого набору правових обмежень і заборон, які необхідно належним чином враховувати при плануванні, організації та застосуванні заходів контролю та нагляду. Інституційні межі окреслюють широту свободи вчинення дій (прийняття рішень) уповноважених суб'єктів, на яких діючим законодавством покладено обов'язок виконувати функції контролю та нагляду на різних рівнях публічного адміністрування – місцевому, регіональному, національному та навіть міжнародному. До цих інституційних меж належить застереження про недопустимість дублювання контрольних і наглядових функцій між окремими суб'єктами публічного адміністрування, які здійснюють нагляд і контроль в означеній сфері (кілька суб'єктів не можуть контролювати суб'єкта підприємницької діяльності за одними й тими ж питаннями). Також до цих меж належить обов'язковість забезпечення державою та суспільством автономії та незалежності суб'єктів, на які покладено відповідні наглядові і контрольні функції. Незважаючи на таку автономію та незалежність в застосуванні заходів контролю та нагляду, слід враховувати існування багаторівневої структури системи публічного адміністрування, яка слугує для забезпечення певної правової визначеності контрольно-наглядової діяльності та допомагає визначити суб'єктів, відповідальних за вжиття конкретних заходів контролю та нагляду. Ефективність дотримання інституційних меж контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю можливе лише в тому разі, якщо суб'єкти контролю і нагляду будуть розуміти типи, види суб'єктів контрольно-наглядової діяльності, а також комплексно розуміти систему таких суб'єктів. За типами суб'єкти контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в Україні можуть бути поділені за ознакою адміністративно-правової природи їх статусу. За вказаним критерієм можна виокремити такі типи відповідних

суб'єктів: органи публічної служби (органи публічної служби та їх посадові особи); суб'єкти громадянського суспільства. Виходячи з такої типології суб'єктів контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в Україні можна виокремити чотири види вказаних суб'єктів. Перший – суб'єкти контрольно-наглядової діяльності загальної компетенції (місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування). Другий – суб'єкти контрольно-наглядової діяльності галузевої компетенції, а саме міністерства (Міністерство фінансів України, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерство внутрішніх справ України та ін.) та інші центральні органи виконавчої влади (зокрема, Державна митна служба України, Державна податкова служба України, Національна служба здоров'я України). Третій – суб'єкти контрольно-наглядової діяльності спеціальної компетенції, що: пов'язана з підприємницькою діяльністю; об'єктивується у сфері підприємницької діяльності. Основним таким суб'єктом є Державна регуляторна служба України. Також третьою групою суб'єктів охоплено суб'єкти контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю спеціальної компетенції, що здійснюють контроль і нагляд за окремими аспектами поведінки суб'єктів підприємницької діяльності (наприклад, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції, Бюро економічної безпеки України, Державна служба України з питань праці та ін.). Четвертий – суб'єкти контрольно-наглядової діяльності, які є суб'єктами громадянського суспільства. У висновках до статті узагальнюються результати дослідження та аргументується потреба створення та забезпечення подальшої дії в Україні централізованого реєстру суб'єктів, що здійснюють контроль і нагляд за підприємницькою діяльністю.

Ключові слова: громадський контроль, законність, інституційні межі, контроль, контрольно-наглядова діяльність, нагляд, підприємницька діяльність, правопорядок, публічне адміністрування.

Постановка питання

Інституційні межі контрольно-наглядової діяльності у цілому та за підприємницькою діяльністю зокрема є рамками адміністративної діяльності, дотримання яких допомагає посилювати правопорядок у державі, спрямовувати відповідну адміністративну діяльність у бік законності, ефективності та результативності, водночас забезпечуючи дієву основу для запобігання зловживанню владою та іншим неправомірним діям (рішенням), які можуть вчинитись (прийматись) контрольно-наглядовими суб'єктами. Відтак, інституційні межі є невід'ємним елементом контролю та нагляду в правовій та демократичній державі, не лише окреслюючи параметри функціонування суб'єктів контролю і нагляду, але й також окреслюючи конкретні критерії, за якими ті чи інші дії та рішення таких суб'єктів можуть бути оцінені на предмет їх правомірності, професіоналізму, добросовісності та ін. Саме тому інституційні межі контрольно-наглядової діяльності: по-перше, впливають на планування, організацію та застосування заходів контролю і нагляду, постаючи в якості наріжного каменя, на якому функціонує узгоджена екосистема регуляції сфері підприємницької діяльності; по-друге, створюють умови, за яких контроль і нагляд за суб'єктами підприємницької діяльності здійснюється у заздалегідь визначених рамках, що сприяє передбачуваності та стабільності контролю та нагляду, мінімізуючи випадки порушення дії адміністративно-правового режиму контролю і нагляду за підприємницькою діяльністю. Вказане сукупно вказує на потребу формування актуальної думки щодо інституційних меж контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в Україні, приймаючи до уваги сучасну структуру відповідних суб'єктів публічного адміністрування. Додатково підтверджує відповідну потребу той факт, що по сьогодні це питання ще не було предметом комплексної наукової розвідки.

Аналіз наукової літератури та невіршені раніше питання

Хоча по сьогодні інституційні межі контрольно-наглядової діяльності за під-

приємницькою діяльністю в Україні ще не були предметом окремого дослідження, що враховує сучасний стан системи контролю і нагляду у сфері підприємницької діяльності, слід констатувати, що окремі аспекти цього питання розкривались в наукових напрацюваннях ряду учених, серед яких: В.Д. Басай, В.М. Василенко, С.О. Віннік, В.М. Гаращук, А.Р. Грицаєнко, В.В. Добровольська, Ю.О. Єрмаков, М.Г. Ісаков, М.В. Ковалів, І.В. Костенок, В.М. Кравчук, А.В. Мельник, М.В. Менджул, Н.В. Нестор, Н.В. Никитченко, О.Г. Серета, Б.П. Сірко, І.Б. Стахура та ін. учені і дослідники. Відповідні наукові праці можуть використовуватись в якості теоретичної основи для з'ясування сутнісного змісту сучасних інституційних меж контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю.

Отже, **метою** статті є з'ясування змісту інституційних меж контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в сучасній Україні. Для досягнення цієї мети виконуються наступні *завдання*: 1) виокремити та окреслити основні інституційні межі контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю; 2) визначити основні типи та види суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у контексті контролю і нагляду за підприємницькою діяльністю в Україні; 3) уточнити сутнісний зміст інституційних меж контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю, приймаючи до уваги сучасну систему суб'єктів контролю і нагляду за підприємницькою діяльністю в Україні.

Виклад основного матеріалу

Інституційні межі контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю наразі є невід'ємним елементом комплексу обмежень і заборон, які враховуються в процесі планування, організації та здійснення контролю і нагляду загалом й за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності зокрема. Специфічним для цих меж є те, що вони стосуються переважно інституційної (організаційної) форми та змісту відповідної адміністративної діяльності, виявляючись у наступних застереженнях:

1. Контрольно-наглядову діяльність за підприємницькою діяльністю мають здійснювати виключно суб'єкти, котрі згідно чинного законодавства охоплені системою суб'єктів, повноважних на здійснення контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в державі;

2. У процесі контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю недопустимою є подвійність (дублювання) контрольних повноважень між різними суб'єктами публічного адміністрування, а такі суб'єкти не повинні здійснювати контроль і нагляд за тим самим питанням;

3. Суб'єкти, які здійснюють контрольно-наглядові повноваження, характеризуючись відносною самостійністю та незалежністю у виконанні таких повноважень, повинні враховувати ієрархічні рамки публічного адміністрування, які сприяють юридичній визначеності такої діяльності, дозволяють визначати відповідальних за здійснення тих чи інших заходів контрольно-наглядового характеру органів публічної влади та їх посадових осіб (зокрема, за шкоду, спричинену неналежним контролем і наглядом).

Отже, як убачається, належне розуміння змісту основних інституційних меж контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в Україні може мати місце лише після уточнення видової структури суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у зазначеній сфері.

При цьому, враховуючи переваги та недоліки підходів вітчизняних учених щодо розуміння кола контрольно-наглядових суб'єктів загалом [див., напр.: 1; 2] та в економічній (також у господарській) сфері, зокрема [див., напр.: 3, с. 76-92; 4; 5; 6; 7; 8; 9], доходимо висновку, що суб'єкти контролю і нагляду за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності можуть бути поділені на окремі типи та види. Основними *типами* суб'єктів контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в Україні (за ознакою адміністративно-правової природи статусу суб'єкта) насамперед є: 1) органи публічної служби, а саме: а) органи державної влади та їх посадові особи; б) органи місцевого самоврядування та їх посадові особи; 2) суб'єкти громадянського суспільства.

Що ж стосується видової структури таких суб'єктів, то суб'єкти контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в Україні доцільно поділити на такі *види*: 1) суб'єкти контрольно-наглядової діяльності загальної компетенції; 2) суб'єкти контрольно-наглядової діяльності галузевої компетенції; 3) суб'єкти контрольно-наглядової діяльності спеціальної компетенції, що: а) пов'язана з підприємницькою діяльністю; б) об'єктивується у сфері підприємницької діяльності; 4) суб'єкти контрольно-наглядової діяльності, які є суб'єктами громадянського суспільства.

Відтак, можемо помітити, що видова структура контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю є вкрай складною, а відтак – може на практиці ускладнити чітке розуміння та застосування інституційних меж розглядуваної адміністративної діяльності. У зв'язку із цим викладена нами позиція потребує додаткового уточнення.

1. *Суб'єкти контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю загальної компетенції.* Такими суб'єктами, як зазначає С.О. Віннік, є «суб'єкти, які поряд з повноваженнями щодо контролю та нагляду за підприємницькою діяльністю виконують й інші функції управління» [3, с. 116-117]. До них, на думку науковця, слід відносити органи місцевого самоврядування, а також місцеві державні адміністрації. При цьому слід зазначити, що відповідне розуміння цієї групи суб'єктів є дещо розмитим, адже дозволяє до неї віднести також суб'єктів галузевої компетенції, які поряд із здійсненням контролю за підприємницькою діяльністю, також виконують інші повноваження у відповідній галузі, що є суміжною з підприємництвом, зокрема Пенсійний фонд України, Міністерство охорони здоров'я України та ін. Відтак, у цілому погоджуючись із позицією С.О. Вінніка зазначимо, що в цілому «органи загальної компетенції – це органи, які здійснюють загальне керівництво й координацію діяльності органів галузевої і функціональної компетенції, підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на всій території України, області, району, міста» [10, с. 24]. У цьому контексті можемо дійти ви-

сновку (який відповідає позиції С.О. Вінніка), що до суб'єктів контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю загальної компетенції належать: 1) місцеві державні адміністрації; 2) органи місцевого самоврядування;

2. *Суб'єкти контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю галузевої компетенції.* Враховуючи зміст поняття «органи галузевої компетенції» [10, с. 24], можемо дійти висновку, що до відповідної групи суб'єктів контрольно-наглядової діяльності відносяться центральні органи виконавчої ладі (далі – ЦОВВ), їх посадові особи та їх територіальні органи, які реалізують державну політику у конкретній галузі (охорона здоров'я, освіта та ін.) та здійснюють контроль і нагляд за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності, яка об'єктивується в такій галузі (підприємницька діяльність у сфері охорони здоров'я, освіти тощо). До таких суб'єктів можемо віднести, зокрема міністерства (Міністерство юстиції України, Міністерство фінансів України, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерство внутрішніх справ України та ін.), а також інші ЦОВВ (зокрема, Державна митна служба України, Державна податкова служба України, Національна служба здоров'я України).

3. *Суб'єкти контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю спеціальної (функціональної) компетенції.* Такими суб'єктами, приймаючи до уваги визначення поняття «органи спеціальної компетенції» [10, с. 24] є органи публічної влади, які забезпечують реалізацію державної політики в сфері підприємницької діяльності чи в суміжній з нею сфері, а саме:

1) основний суб'єкт контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю спеціальної компетенції – Державна регуляторна службу України. У відповідності до п. 1 Положення про ДРС України, Служба є ЦОВВ, що «реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності». При цьому в абз. 2 п. 1 зазначеного Положення уточнюється,

що «ДРС є спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності».

2) суб'єкти контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю спеціальної компетенції, що здійснюють контроль і нагляд за окремими аспектами поведінки суб'єктів підприємницької діяльності:

а) ЦОВВ зі спеціальним статусом. По-перше, це Національне антикорупційне бюро України, який є ЦОВВ зі спеціальним статусом, на який у відповідності до Закону України 2014 року № 1698-VII «покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних та інших кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових. Відтак, слід зауважити, що НАБУ виконує контрольно-наглядові функції з метою виявлення, наприклад, таких фактів порушення режиму підприємницької діяльності: протиправне заволодіння майном підприємства (установи, організації); легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом; зловживання впливом та ін. По-друге, до вказаних суб'єктів слід віднести Національне агентство з питань запобігання корупції, що є ЦОВВ зі спеціальним статусом, який здійснює контроль і нагляд за дотриманням вимог законності, а саме: дотримання суб'єктами підприємницької діяльності вимог Закону України 2014 року № 1700-VII; у контексті впливу на посадову особу юридичної особи, відповідальну за реалізацію Антикорупційної програми, а саме щодо накладання дисциплінарної санкції на таку уповноважену особу чи її звільнення з посади. По-третє, до відповідних ЦОВВ зі спеціальним статусом слід віднести Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, яке у відповідності до ч. 1 ст. 2 Закону України 2015 року № 772-VIII «забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері виявлення та розшуку активів, на які може бути накладено арешт у кримінальному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення

в дохід держави, та/або з управління активами, на які накладено арешт у кримінальному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави або які конфісковано у кримінальному провадженні чи стягнуто за рішенням суду в дохід держави внаслідок визнання їх необґрунтованими». По-четверте, Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей, що є ЦОВВ зі спеціальним статусом, який згідно п. 1 Положення про КРАІА «забезпечує державне регулювання діяльності у сфері організації та проведення азартних ігор та лотерей, діяльність якого спрямовується та координується КМУ», а відтак «здійснює державний нагляд (контроль) за ринком азартних ігор, а також у лотерейній сфері». По-п'яте, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, що є ЦОВВ, який згідно п. 1 Положення про Держкомтелерадіо «бере участь у забезпеченні формування та реалізує державну політику у сфері телебачення і радіомовлення, інформаційній та видавничій сфері», а тому контролює діяльність підприємств (установ, організацій), які належать до сфери управління Держкомтелерадіо;

б) інші ЦОВВ спеціальної компетенції. До таких суб'єктів зонайперше слід віднести Бюро економічної безпеки України, що є ЦОВВ, який здійснює нагляд і контроль з метою виявлення та перевірки даних щодо вчинення суб'єктом підприємницької діяльності (її посадовими особами) суспільно небезпечних дій у сфері підприємницької діяльності. Також до таких суб'єктів можемо віднести, наприклад: Державну службу фінансового моніторингу України; Державну службу України з надзвичайних ситуацій; Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Державну службу України з питань праці; Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками; Державну архітектурно-будівельну інспекцію України; Державну екологічну інспекцію України; Державну інспекцію енергетичного нагляду України; Державну інспекцію ядерного регулювання України; Державну службу експортного контролю України;

в) інші державні органи спеціальної компетенції, зокрема, Національна комісія з цінних паперів та фондових ринків, що є «державним колегіальним органом, підпорядкованим Президенту України, підзвітним Верховній Раді України», котрий «здійснює державне регулювання ринку цінних паперів», а тому здійснює на території України: контроль за емісією та обігом цінних паперів і похідних (деривативів); контроль у сфері спільного інвестування.

Крім того, до суб'єктів контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в Україні в контексті сучасної доктрини публічного адміністрування слід відносити також суб'єктів громадянського суспільства, серед яких: організації працівників (включно з профспілками), ЗМІ, правозахисні громадські організації, екологічні громадські організації.

Висновки

Інституційні межі контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в Україні створюють умови необхідної обмеженості у здійсненні повноважень контрольно-наглядовими суб'єктами, що забезпечує законність процесу нагляду та контролю, гарантуючи, що відповідні заходи, які потенційно можуть зашкодити реалізації свободи підприємницької діяльності, будуть застосовуватись лише компетентними органами, для яких характерним є, зокрема: специфіка адміністративно-правового статусу, наявність якого покладає на них ряд обмежень, що впливають з ч. 2 ст. 19 Конституції України; необхідний досвід контрольно-наглядової діяльності у відповідних питаннях. Також підвищенню якості та довіри до суб'єктів контрольно-наглядової діяльності сприяє вимога щодо уникнення дублювання контрольних і наглядових повноважень, адже дублювання повноважень знижує ефективність публічного адміністрування й може призвести до вчинення суб'єктами владних повноважень спірних чи протиправних дій та прийняття неправомірних рішень. Крім того, унеможливлення дублювання контрольних і наглядових повноважень сприяє юридичній та інституційній визначеності публічного адміністрування,

забезпечує спрощений і скоординований процес регулювання ринку, зменшуючи адміністративне навантаження на суб'єктів підприємницької діяльності та сприяючи чіткості вимог дотримання вимог режиму контролю та нагляду за діяльністю відповідних суб'єктів. Посилює дію цієї інституційної межі здійснення контролю та нагляду за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності те, що відповідні суб'єкти публічного адміністрування повинні також враховувати ієрархічні рамки публічного адміністрування.

Таким чином, підвищення якості контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в Україні додатково посилюється створенням чіткого ланцюга підзвітності та відповідальності, що спрощує визначення відповідального за здійснення тих чи інших заходів контролю (нагляду) суб'єкта. Разом із тим, дотримання інституційних меж контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в Україні потребує чіткого розуміння структури системи суб'єктів, які повноважні здійснювати контроль і нагляд за підприємницькою діяльністю. До цієї системи можемо віднести: 1) суб'єктів контрольно-наглядової діяльності загальної компетенції; 2) суб'єктів контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю галузевої компетенції (міністерства, інші ЦОВВ); 3) суб'єктів контрольно-наглядової діяльності спеціальної компетенції: а) основний суб'єкт контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю спеціальної компетенції – Державна регуляторна служба України; б) суб'єкти контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю спеціальної компетенції, що здійснюють контроль і нагляд за окремими аспектами поведінки суб'єктів підприємницької діяльності: ЦОВВ зі спеціальним статусом; інші ЦОВВ спеціальної компетенції; інші державні органи спеціальної компетенції. Також до структури системи суб'єктів контрольно-наглядової діяльності за підприємницькою діяльністю в умовах демократизації України необхідно відносити й суб'єктів громадянського суспільства. Як убачається, для оптимізації здійснення контролю та

нагляду за підприємницькою діяльністю в Україні з урахуванням інституційних меж застосування контрольно-наглядових заходів необхідно створити та забезпечити дію *централізованого реєстру суб'єктів, що здійснюють контроль і нагляд за підприємницькою діяльністю.*

Література

1. Гаращук В.М. Предмет, об'єкт і суб'єкт контролю в державному управлінні. *Проблеми законності*. 2001. Вип. 50. С. 92-97.
2. Єрмаков Ю.О. Суб'єкти державного контролю та нагляду у сфері використання та охорони надр, їх участь у протидії незаконному надрокористуванню. *Юридична наука*. 2019. № 10 (100). С. 13-18.
3. Віннік С.О. Адміністративно-правові засади здійснення контролю та нагляду за підприємницькою діяльністю: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Суми, 2020. 213 с.
4. Добровольська В.В. Поняття та ознаки державного контролю у сфері господарювання. *Право і суспільство*. 2020. № 1. С. 187-193.
5. Ісаков М.Г. Вдосконалення законодавства щодо визначення правового статусу контролюючих суб'єктів у сфері господарювання. *Публічне право*. 2013. № 4. С. 71-79.
6. Ісаков М.Г. Класифікація суб'єктів державної контрольної діяльності в економічній сфері. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2013. № 26. С. 123-132.
7. Мельник А.В. Повноваження окремих суб'єктів публічного контролю та нагляду за дотриманням трудового законодавства. *Право і суспільство*. 2019. № 1. С. 96-102.
8. Никитченко Н.В. Суб'єкти державного контролю у господарській сфері. *Право і суспільство*. 2014. № 2. С. 229-232.
9. Середа О.Г. Органи державної влади як суб'єкти нагляду й контролю за дотриманням трудового законодавства. *Митна справа*. 2013. № 2. С. 325-330.
10. Ковалів М.В., Стахура І.Б. Особливості адміністративно-правового статусу органів виконавчої влади. *Вісник Національного університету Львівська політехніка. Серія: Юридичні науки*. 2014. № 807. С. 22-26.

**INSTITUTIONAL BOUNDARIES
OF CONTROL AND SUPERVISORY
ACTIVITIES OVER BUSINESS
ACTIVITIES IN UKRAINE**

The objective of this article is to clarify the current scholarly consensus on the institutional constraints governing control and supervisory activities over entrepreneurship in Ukraine. These constraints are part of a wider set of legal restrictions and prohibitions that must be duly considered in the planning, organization, and execution of such activities. Importantly, these constraints delineate the scope of authorized entities that are permitted, under existing legal statutes, to undertake roles in control and supervision at various governance levels – local, regional, national, and even international. Included within these institutional constraints is the stipulation that there must be no overlap in control and supervisory functions among distinct public administrative bodies; that is, multiple entities should not engage in the oversight of identical matters. Another cornerstone of this institutional framework is the mandate for both the state and civil society to safeguard the autonomy and independence of the bodies tasked with these oversight roles. Notwithstanding this autonomy, there exists a tiered structure of public governance, which serves to instill a degree of legal certainty into these activities and aids in pinpointing the entities accountable for the enactment of particular control and supervisory measures. The efficacy of abiding by these institutional limitations is contingent upon a comprehensive understanding by supervisory and control bodies of both the variety of entities involved in such activities and the systemic structure governing them. In terms of their administrative and legal characteristics, entities involved in the control and supervisory activities concerning business operations in Ukraine can be categorized into distinct types. Utilizing this classificatory criterion, one can delineate two primary kinds of entities: first,

those affiliated with public service, encompassing both the institutional bodies and the officials therein; and second, actors from civil society. Drawing upon the typology proposed for entities engaged in control and supervisory activities over entrepreneurial undertakings in Ukraine, one can identify four distinct categories. The first encompasses entities with generalist competencies, notably local state administrations, and local self-governance bodies. The second category consists of sector-specific entities, including but not limited to ministries such as the Ministry of Finance of Ukraine, the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources of Ukraine, and the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, as well as other central executive organs like the State Customs Service of Ukraine, the State Tax Service of Ukraine, and the National Health Service of Ukraine. The third category is made up of entities vested with specialized competencies, either directly linked to entrepreneurial activities or manifested within this domain. The State Regulatory Service of Ukraine serves as the principal entity in this classification. This category also includes specialized agencies focused on discrete aspects of business behavior, for instance, the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine, the National Agency for the Prevention of Corruption, the Bureau of Economic Security of Ukraine, and the State Service of Ukraine on Labor Issues, among others. The fourth and final category is constituted by civil society entities that undertake control and supervisory roles within the entrepreneurial field. In summation, the findings of this investigation advocate for the establishment and sustained operation of a centralized register in Ukraine, designed to catalog entities responsible for the oversight and regulation of business activities.

Keywords: business activity, control and supervisory activities, control, institutional boundaries, law and order, legality, public administration, public control, supervision.